

Posudok diplomovej práce Kristýny Miholovej:

Krátke nadechnutí : Otevírání genderových témat v českém tisku šedesátých let

Hneď na začiatku musím konštatovať, že predložená diplomová práca svojim rozsahom, ale aj úrovňou spracovania ďaleko presahuje požiadavky kladené na diplomové práce. Má jasne sformulovaný cieľ, dobre koncipovaný základný teoretický rámec, premyslenú štruktúru, vhodne zvolené metódy analýzy, precízne prevedenú tematickú analýzu, ako aj výstižné zhrnutie a porovnanie záverov, získaných (tematickou) analýzou článkov z Rudého práva, Literárnych novin a Literárnych listu.

Vysoko oceňujem interpretačné schopnosti diplomantky, jej snahu vyvarovať sa tak nadinterpretáciám ako aj povrchnému čierno-bielemu hodnoteniu. Myslím si, že táto výstižná tematická analýza článkov z uvedených dobových mediálnych zdrojov je výsledkom súčinnosti dobre vypracovaného teoretického rámca s poznaním relevantných historických faktov a istej „ukotvenosti“ v konkrétnom dobovom texte s úsilím pochopiť hlavný ideový (ideologický) odkaz. Takéto „vyznanie sa v texte“ jej umožňuje pri každom článku sformulovať tému, tézy, reprodukciu hlavných myšlienok a diplomantkinu vlastnú interpretáciu, v ktorej uplatňuje veľaokrát genderové hľadisko.

Za nepochybný prínos diplomovej práce považujem zaradenie teoretickej analýzy diskusie ku knihe Druhé pohlavie Simone de Beauvoire na stránkach Literárnych novin. Opäť sa ukázalo koncepčné myslenie diplomatky, ktorá sformulovala štyri výskumné podotázky, tvoriace základnú mriežku pri hľadaní odpovedí na recepciu v češtine vydanej knihy Druhé pohlavie u I. Svitáka, J. Patočku, I. Dubskej a H. Klímovej. Celú túto časť považujem za mimoriadne vydarenú predovšetkým, čo sa týka spracovania. Je doslova nabitá problémami, odhaľuje to, ako vyzeral dobový diskurz na toto dielo, no zároveň pozýva (až provokuje) čitateľku a čitateľa vstúpiť do tohto diskurzu a zapolemizovať si, rekonštruujúc pritom východiskové konštrukty a praktické dopady. K tejto časti má však jednu zásadnejšiu výhradu. Otázku: Lze u jednotlivých autoru hovoriť o konstruktivistickém či esencialistickém přístupu? považujem za schematicky položenú a práve tak schematicky s ňou aj diplomantka pracuje. Koniec koncov aj

zaradenie S. de Beauvoire do (nerozlíšeného) konštruktivismu (ako takého) je tiež problematické (mám na mysli kritiku J. Butler). Keď sa lepšie pozrieme na citát Dubskej, tá píše o (Beauvoirovej) „sociologizujúcom chápaní ženskej existencie“ a diplomantka hneď s toho urobila konštruktivistický prístup. Chcem tým povedať, že treba rozlišovať medzi sociálnym konštruktom a konštruktivismom, resp. aj konštruktivistickým prístupom.

K. Miholová veľmi precízne a obsiahlo zodpovedala na obidve otázky, ktoré si položila: Jaká genderová tematika se objevuje v době tzv. tání v obou sledovaných periodikách a jak jsou tato témata pojímána? Jak je reflektována emancipace žen a její projevy v tehdejší socialistické společnosti? Myslím si, že pri hľadaní odpovedí na ne len čiastočne pracovala s genderom ako s analytickou kategóriou. Chýba mi totiž „dotiahnutie“ záverov až do artikulácie povahy mocenských vzťahov (vzťahov hierarchie, závislosti, asymetrie), pretože kategória rodu by nám mala pomáhať identifikovať, analyzovať a pomenovávať vzťahy rodovej nerovnosti. Pripomenula by som J. W. Scott, ktorá hovorí, že „rod je primárnym spôsobom označovania mocenských vzťahov.“

Diplomantka preukázala schopnosť samostatnej výskumnej práce a dokázala použiť náročnú metodiku predovšetkým v analytickej časti. Práca je napísaná veľmi kultivovaným jazykom a vyznačuje sa dobrou štylizáciou. Uvedené množstvo literatúry svedčí o šírke jej záberu. Uvítala som aj zaradenie príloh.

Diplomová práca ***Krátke nadechnutí: Otevírání genderových témat v českém tisku šedesátých let***, ktorej autorkou je Kristýna Miholová je nesporne originálna a je prínosom do výskumu podobného tematického zamerania.

Na základe pozitívneho hodnotenia navrhujem hodnotiť diplomovú prácu známkou **"výborný" (1)**.

Doc. PhDr. Zuzana Kiczková, PhD.

V Bratislave 22. 3. 2010

